

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1062/09-04

Název školy: 50. mateřská škola Plzeň, Družby 4, příspěvková organizace
Adresa: Družby 4, 312 00 Plzeň
Identifikátor: 600 069 249
IČ: 70 940 991
Místo inspekce: mateřská škola
Termín inspekce: 17. – 19. a 23. března 2009

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí, o činnosti školy, sledování efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu, zejména v oblasti Dítě a jeho tělo.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika mateřské školy

Čtyřtřídní mateřská škola (MŠ) je zřízena statutárním městem Plzeň, úlohu zřizovatele plní Městský obvod Plzeň 4. Poskytuje předškolní vzdělávání 104 dětem od 3 do 6, resp. 7 let (dvě děti mají odloženu povinnou školní docházku), které jsou ve třídách rozděleny podle věku.

Škola sídlí v typizované dvoupatrové budově v sídlištní zástavbě. Prostory přízemí a suterénu jsou technickým zázemím (sklady, kuchyně, šatny, ředitelna). Místnosti určené pro vzdělávání jsou umístěny v 1. a 2. patře, vždy po dvou třídách. Absence bezbariérové úpravy neumožňuje přijímání dětí s tělesným postižením. Pedagogický personál tvoří osm odborně kvalifikovaných učitelek. Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce, má dlouholetou řídicí praxi.

Vybavení mateřské školy je standardní, v posledních třech letech došlo pouze k rekonstrukci zahrady, výměně podlahových krytin a částečné výměně radiátorových krytů. Vybavenost vnitřních prostor novým nábytkem a pomůckami v tomto období výrazně kvalitativně

nevzrostla. V plánu zřizovatele je úprava bývalého služebního bytu na další třídu, čímž by se zvýšila dlouhodobě plně využívaná kapacita MŠ.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Hodnocený subjekt získává finanční prostředky z několika zdrojů. Nejvýznamnější část příjmů tvoří finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu prostřednictvím Krajského úřadu Plzeňského kraje na přímé neinvestiční výdaje. Provozní náklady tj. materiální náklady, náklady na energie, opravu a údržbu, služby apod., financuje z prostředků přidělených z rozpočtu zřizovatele. Z finančních zdrojů zřizovatele jsou rovněž hrazeny náklady spojené s investicemi do budovy. V roce 2007 (po dohodě se zřizovatelem) škola přispívala ze svého rezervního fondu a z fondu majetku na pořízení kolotoče na školní zahradu a sporáku do školní kuchyně. Dalším zdrojem příjmů jsou finanční prostředky přidělované v rámci rozvojových projektů vyhlašovaných MŠMT. V roce 2008 byly škole poskytnuty finanční prostředky na realizaci rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“. Tyto prostředky škola plně využila a byly rozděleny mezi pedagogické pracovníky.

Podíl státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích školy činil 71 % v roce 2006, 71 % v roce 2007 a 68 % pro rok 2008.

Meziroční ukazatel celkových neinvestičních výdajů v roce 2007 oproti roku 2006 vykazuje nárůst 1,10 %, z toho ze státního rozpočtu 1,09 % a v roce 2008 oproti roku 2007 je nárůst 1,07 %, z toho nárůst výdajů ze státního rozpočtu 1,03 %.

Přímé neinvestiční výdaje na mzdy a platy za rok 2006, 2007 a 2008 byly hrazeny ze státního rozpočtu ve výši 95 až 98 % a zaznamenaly mírný nárůst. Výdaje na ostatní osobní náklady (odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr) byly financovány ze státního rozpočtu v celém sledovaném období ze 100 % a zůstávaly v konstantní výši.

Podíl státního rozpočtu na ostatních neinvestičních výdajích školy činil 43 % v roce 2006, 43 % v roce 2007 a 38 % v roce 2008.

Z informací, které škola předložila, vyplývá, že prostředky ze státního rozpočtu, se kterými hospodaří, by měly být dostatečné pro realizaci školního vzdělávacího programu.

Hodnocení mateřské školy

Do MŠ jsou přijímány děti na základě zveřejněných kritérií, která odpovídají platné legislativě. Přednostně jsou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami vykazovány nejsou. Škola cíleně nevytváří podmínky pro rovný přístup ke vzdělávání. Individuální vzdělávací program pro děti s odkladem školní docházky (doporučený školským poradenským zařízením) není vypracován. Systematicky nepodporuje péči o děti s vadami řeči, rodičům neposkytuje potřebné informace a poradenskou pomoc v této oblasti. Individuální záznamy o dětech jsou vedeny formálně, nevystihují aktuální stav a potřeby dítěte. Tím není prokázána účinná podpora osobnostního rozvoje dítěte v rámci jeho možností.

Školní vzdělávací program „Objevujeme krásy světa“ s neuvedenou dobou platnosti není v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (čj. 32 405/2004-22, RVP PV). Nevychází z podmínek školy, je naplněn opisem RVP PV a formálně ani obsahově nerespektuje zásady pro jeho zpracování. Stěžejní kapitola Vzdělávací obsah není uspořádána formou integrovaných bloků a nezahrnuje rovnoměrné naplňování povinných

vzdělávacích oblastí. Jde o dokument, který nebyl prokazatelně přijat všemi učitelkami, v praxi není důsledně naplňován ani vyhodnocován.

Ředitelkou slovně prezentované strategické záměry školy jsou nevýrazné a neprostupují dokumentací školy. Preference esteticky zaměřených činností se odráží v kvalitě dětských výtvarných projevů a ve vysoké úrovni hudebních dovedností dětí. Ostatní záměry v zásadě respektují dlouhodobé záměry státu i kraje (podpora výuky cizího jazyka, informační gramotnosti, péče o zdraví), ale jejich naplňování je nekoncepční a není adekvátně vyhodnocováno. Uplatňovaný styl řízení je nahodilý, opírá se pouze o vlastní zodpovědnost jednotlivých zaměstnanců. Ředitelka nenaplnuje povinnosti vyplývající z její funkce. Dokumentace školy je vedena nepřehledně a vykazuje formální i obsahové nedostatky. Školní matrika není aktualizovaná, neobsahuje datum zahájení a ukončení předškolního vzdělávání, změny v údajích o dětech nejsou prováděny neprodleně. Pedagogická rada neplní svoji zákonnou funkci, neprojednává zásadní pedagogické dokumenty. Předložené zápisy pouze tří jednání od roku 2007 svědčí o skutečnosti, že ředitelka nepovažuje pedagogickou radu za svůj poradní orgán a nevytváří prostor k odborným diskusím uvnitř pedagogického kolektivu. Liberálnost řízení se projevuje také v absenci kontrolní a hospitační činnosti, v mělkém hodnocení práce školy a nepřijímání konkrétních opatření, která by vedla ke zvýšení kvality předškolního vzdělávání.

Zjištěná rizika upozorňují na krizový stav ve vedení školy.

Personální zázemí je příznivé. Učitelkám je umožněno dále se vzdělávat. Výběr seminářů je ponechán na jejich volbě a jen částečně odpovídá potřebám školy. Předložené certifikáty prokázaly nerovnoměrný zájem učitelek o vzdělávací semináře. Ani tato oblast není ředitelkou korigována, což vede k různé úrovni pochopení současných vzdělávacích priorit, a tím i k různé kvalitativní úrovni vzdělávání v jednotlivých třídách. Učitelkám není vedením školy poskytována potřebná metodická podpora. Všechny pracují na plné úvazky přímé pedagogické činnosti. Její rozpis však není stanoven efektivně. Posiluje „okrajové hodiny“ provozu školy, kdy není přítomen plný počet dětí, čímž neumožňuje tzv. překrývání služeb učitelek v době hlavních řízených činností. Rozpis přímé pedagogické činnosti ředitelky v době inspekce neodpovídal ustanovení nařízení vlády č. 75/2005 (18 hodin týdně) a prokazatelně nebyl naplňován (viz zápisy v třídní knize).

V MŠ jsou přijata opatření pro bezpečnost dětí i jejich zdravý psychosociální vývoj. Je jim poskytována plnohodnotná strava s vytvořeným, avšak ne vždy plně využívaným pitným režimem. Klima je zde příznivé, bez projevů agresivity. Pravidla žádoucího chování jsou vytvořena a dětmi převážně respektována. V posledních třech letech nedošlo k žádnému úrazu. Rezervy byly shledány v intenzivnější podpoře zdravého pohybového rozvoje dětí včetně dodržování vyhláškou požadovaného dvouhodinového pobytu venku.

Materiální předpoklady pro činnost školy jsou průměrné. Ve třídách je dostatečná výbava základních hraček, pomůcek, knih, tvořivého materiálu či hudebnin. Je však patrná nevýrazná snaha vedení školy o výraznější plánovitou inovaci věcných podmínek. Kromě jedné třídy byla materiální podpora sledované vzdělávací činnosti rovněž průměrná. Pozitivním jevem je zkvalitnění výzdoby školy vkusnými a nápaditými dětskými pracemi.

Průběh vzdělávání se vyznačoval různě efektivní organizací. Její plynulost byla někdy narušena přemírou podnětů, které nedovolily dětem plně je prožít. Citelně chyběla bohatší a nápaditější pohybová činnost. Naopak dostatek prostoru byl věnován přirozenému učení, vztahům, podpoře smyslového vnímání a estetického projevu. Efektivita předškolního vzdělávání byla nejvyšší v jedné ze tříd mladších dětí. Zvolené metody a formy práce zde plně respektovaly principy učení prožitkem, experimentem a myšlenkově provázanými aktivitami. V ostatních třídách se rovněž projevovala nápaditost učitelek a jejich schopnost využít situačního či problémového učení hrou a činnostmi. Zde však nedošlo k plnému

proniknutí do práce s integrovaným tematickým blokem. Aktivitu dětí potlačovala verbální převaha učitelek, s různě velkým podílem nevhodného předávání hotových poznatků či abstraktních pojmů. Chyběla větší míra práce s fantazií a hravého zpracování tématu.

Realizace nadstandardních aktivit (flétna, pěvecký sbor, angličtina) v době inspekce nevhodně narušovala nejen průběh běžných denních aktivit, ale zejména nevhodně krátila dobu pobytu venku. Tím je potlačována podpora dětí ke zdravému pohybovému rozvoji, umocněná skutečností, že velikost tříd neskýtá dostatek prostoru pro jejich přirozený pohyb. Opatřením ke zlepšení zjištěného stavu se vedení školy nezabývá. Výuka cizího jazyka probíhá formou rodiči placeného kroužku, který vede externí lektorka s adekvátním vzděláváním ve vyučovaném jazyce. Je však dle informací ředitelky školy organizována subjektem, který nemá akreditaci k výuce cizích jazyků.

Nabídka denních činností je vhodně rozšířena rozličnými aktivitami, jako je plavání, návštěvy divadelních představení, veřejná vystoupení apod. Na běžné úrovni je spolupráce s rodiči dětí, základní školou, Záchranou stanicí ptactva a zřizovatelem.

Výsledky dětí se nejvýrazněji projevily v oblasti jejich poznatků z nejrůznějších oblastí (příroda a její ochrana, jaro a jeho znaky, lidské tělo a jeho funkce). Na vysoké úrovni jsou u nejstarší věkové skupiny dovednosti předcházející psaní, čtení a počítání. Zvládají dobře grafomotoriku, pracují pečlivě, jsou zvyklé dokončit činnost. Kvalitní jsou jejich estetické dovednosti – udrží melodii i rytmus, čistě pracují s barvou, uplatňují představivost a fantazii. Méně výrazné jsou jejich komunikační dovednosti. V řízených činnostech není vždy dáván adekvátní prostor jejich podpoře a rozvoji. Potřebná péče chybí v prevenci řečových vad. Celkově se děti projevují samostatně, jsou vedeny k dodržování pravidel, ke zdvořilostním návykům. Prostor je věnován jejich hodnocení, uplatňovány jsou i prvky sebehodnocení. Předškolní vzdělávání vede (někdy více intuitivně než cíleně) k naplňování klíčových kompetencí tvořících základ další etapy vzdělávání.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání vykazují požadovaný stav.

Celkové hodnocení mateřské školy

Činnost subjektu je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Rovnost přístupu ke vzdělávání narušuje nevýrazná podpora dětí s odloženou školní docházkou a vadami řeči. Děti se vzdělávají v příznivém vnitřním klimatu, v čistém a bezpečném prostředí. Účelnost využívání finančních prostředků je vzhledem k možnostem zřizovatele málo efektivní, neboť materiální vybava se v posledních třech letech výrazně nezvyšovala.

Ředitelka neplní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce dle školského zákona. Nedaří se jí vytvářet podmínky pro plynulý chod organizace a nastavovat jasná pravidla pro její zaměstnance. Školu neřídí systematicky, metodicky nevede a nekontroluje pedagogickou práci. Nekvalitně zpracovaný školní vzdělávací program nezaručuje naplňování Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Tím vzniká rizikový, dlouhodobě neudržitelný stav ve vedení školy. Průběh a výsledky vzdělávání sice potvrdily naplňování klíčových kompetencí, ale s různou měrou osobní zodpovědnosti, iniciativy a tvořivosti učitelek. Sledovaná oblast Dítě a jeho tělo je v praxi naplňována průměrně, avšak s rezervami v oblasti podpory pohybového rozvoje dětí. Principy zásad péče o své zdraví a psychickou pohodu jsou dodržovány.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina, vydala Plzeň, statutární město dne 17. 3. 2004 včetně Dodatku č. 1 z 2. 2. 2006
2. Rozhodnutí o změně v rejstříku škol a školských zařízení, vydal Krajský úřad Plzeňského kraje dne 6. 4. 2006 s účinností od 1. 4. 2006 pod čj. ŠMS/3295/06
3. Jmenování ředitelky, Vydal Krajský úřad Plzeňského kraje dne 9. 4. 2002 pod čj. ŠMS/675/02, s účinností od 1. 1. 2002
4. Statistické výkazy S1-01 o mateřské škole dle stavu k 30. 9. 2006, 2007, 2008
5. Statistické výkazy R13-01 o ředitelství dle stavu k 30. 9. 2006, 2007, 2008
6. Statistické výkazy R36-01 o úrazovosti za školní roky 2006/2007 a 2007/2008
7. Školní vzdělávací program „Objevujeme krásy světa“
8. Třídní vzdělávací programy
9. Třídní knihy
10. Školní řád, Organizační řád
11. Povolení výjimky z počtu dětí na třídu ve školním roce 2008/2009, vydal Městský obvod Plzeň 4
12. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2007/2008
13. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy
14. Školní matrika – Rozhodnutí o přijetí do MŠ, Evidenční list, Přehled docházky dětí, Rozhodnutí o odkladu školní docházky (2x)
15. Rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek
16. Záznamy z hospitací
17. Záznamy z jednání pedagogické rady
18. Plán osobnostního rozvoje učitelek, certifikáty z dalšího vzdělávání učitelek od roku 2006
19. Kniha úrazů, Výkaz o úrazovosti od roku 2005
20. Kniha příchodů a odchodů zaměstnanců
21. Závazné ukazatele a rozpis rozpočtu přímých výdajů ve školství v poslední úpravě na roky 2006, 2007 a 2008
22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých organizacím vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, Část A: Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu - Příloha č. 1 a) ze dne 16. 1. 2007, ze dne 22. 1. 2008 a ze dne 13. 1. 2009
23. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2006, 2007 a 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Částkova 78, 326 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Do 31. 8. 2009 žádá o zaslání inovovaného školního vzdělávacího programu platného pro školní rok 2009/2010.

Složení inspekčního týmu:

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Ing. Václava Matasová	Matasová v. r.

V Plzni dne 31. března 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 6. 4. 2009

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Věra Batíková	Batíková v. r.